

NIEUWSBRIEF TEAM RECREATIE

Veldwerkplan

Carolien Staal, Anouk Roelofse en Deborah Vermeer hebben hard gewerkt om de ruiter- en menpaden op Buitenrijden.nl te optimaliseren. Gebruikers kunnen via Buitenrijden.nl nu zien of de ondergrond verhard of onverhard is, of deze toegankelijk is voor ruiters en/of menners en de

aangegeven bebording op de paden. Het is de bedoeling dat de komende tijd deze informatie gecontroleerd wordt door gebruikers. De controle kan digitaal of fysiek gebeuren. Via het meldpunt of een telefonische afspraak kan worden aangegeven wat er aan de route aangepast moet worden. Voor het controleren van de informatie hebben wij een handleiding opgesteld.

Wij horen graag van jullie wie wij kunnen benaderen om de paden / routes (digitaal) te controleren. Laat het ons dan weten via recreatie@knhs.nl.

Meldpunt

Via het meldpunt komen er regelmatig meldingen binnen. De melding worden dan doorgespeeld naar de regioconsulent of een contactpersoon. Terugkoppeling van de regioconsulent verloopt snel en prettig.

Van manege Waterberg hebben wij ook een klacht ontvangen dat de aanleg van de nieuwe MTB-routes voor problemen zorgen. Vanuit de KNHS is contact opgenomen met manege De Waterberg en is er ook een artikel geschreven voor de Bit Minigids. Deze nieuwsbrief sluiten wij af met de informatie van het artikel dat in de Bit Minigids staat.

Op de website is bij het meldpunt op verzoek een disclaimer geplaatst.

NIEUWSBRIEF TEAM RECREATIE

Home edition Ride & More

Door corona is er dit voorjaar weinig georganiseerd en daarom ontstond binnen het team van Recreatie het idee om de Home edition Ride & More te organiseren. Een elf daags evenement om het buiten sporten te promoten. Ruiters, menners, hardlopers en mountainbikers konden tussen 13 en 24 mei deelnemen aan Enjoy the Ride, Ride & Bike, Ride & Run of Drive & Ride. We kijken of we dit jaar nog een keer een home edition kunnen houden.

Adopteer je Route pakket

Om de ruiter- & menpaden in Nederland toegankelijk te houden is hulp nodig. De KNHS wil terreinbeheerders graag ondersteunen met het initiatief Adopteer je Route. Vrijwilligers helpen mee om de routes te onderhouden. Maar bij het onderhouden van onze ruiter- en menroutes komen er ook veel dingen bij kijken. Zo kan er bijvoorbeeld tijdens het onderhouden iets gebeuren of heb je ondersteuning nodig of wil je een nieuw stuk route aanleggen. Doordat de route teams aangesloten zijn bij de KNHS kunnen wij dit allemaal vorm geven en zorgen wij samen voor mooie ruiterroutes in heel Nederland.

De KNHS heeft 2 regioconsulenten gevraagd om het pakket te voorzien van feedback en daarna kan het pakket besteld worden.

De KNHS heeft een collectieve vrijwilligersongevallen- & aansprakelijkheidsverzekering afgesloten.

Naast verzekeringen bestaat het pakket uit:

- Modelcontract
- Onderhoudsrichtlijnen
- Logboek
- Draaiboek
- Inspectieformulier

Nieuwe Adopteer je Route Teams kunnen aanmelden bij de KNHS. Om aan te sluiten en producten af te nemen zorgen voor 8 bestaande of nieuwe KNHS leden.

Hoefslag

De Hoefslag heeft een artikel geschreven over de mooie samenwerking in Drenthe (bijgaand document).

NIEUWSBRIEF TEAM RECREATIE

Natuurlijk opgeruimd

Samen zwerfafval opruimen in de natuur

Natuurlijk opgeruimd is een initiatief met Wandelnet, Fietsersbond, NTFU, Vissersbond en de KNHS.

Buitensporters genieten net als andere recreanten van de natuur en irriteren zich aan rondslingerend afval. Veel buitensporters ruimen regelmatig afval op dat ze langs de routes tegenkomen. Maar, om iets terug te doen voor de natuur en haar gebruikers is het initiatief 'Natuurlijk opgeruimd' ontstaan. Samen in actie komen voor een afvalvrije natuur, zodat iedereen kan genieten van schone paden.

Doel is om samen zwerfafval op te ruimen in de natuur. Hierbij is het de bedoeling om samen te werken en ook elkaars paden op te ruimen. Het contact met andere gebruikers hiermee versterken.

Communicatie

Half juni wordt Wilma geïnformeerd over het inrichten van een SharePoint omgeving om informatie te delen. De KNHS plaats documenten / berichten in deze omgeving. Er komt een aparte omgeving voor de regioconsulenten en het recreatiesportforum.

Naast deze omgeving komen ook uniforme e-mailadressen zoals bijvoorbeeld recreatiebrabant@knhs.nl en buitenrijdenbrabant@knhs.nl

E-mails kunnen automatisch doorgestuurd worden naar eigen e-mailadres betreffende portefeuillehouder of regioconsulent

De kosten die de afdeling Recreatie hiervoor krijgt zijn:

- € 6,50 per maand per e-mailbox
- éénmalige instelkosten à € 25,- per e-mailbox

NIEUWSBRIEF TEAM RECREATIE

Leerlijn Buitenrijden

De recreant anno 2021 is nieuwsgierig, wil zichzelf blijven ontwikkelen en doorleren. De KNHS wil het lidmaatschapspasje vernieuwen en een nieuwe naam geven, de 'Buitenrijpas'. De buitenrijpas wordt aangevuld met een leerlijn die focust op plezier, welzijn en een leven lang leren

Modules kunnen door leden en niet-leden gevolgd worden. Om de module af te ronden kan een online theorietoets gedaan worden of de praktijktoets bij een KNHS of FNRS sportaanbieder. Naast de modules worden ook College Tours aangeboden om recreanten nog meer opties te geven om door te leren. Doel is om (meer) recreanten langdurig aan de KNHS te binden

Waarom nu

- Door de corona is iedereen meer gewend aan online werken en leren
- De maatschappelijke veranderingen zijn een goede basis voor de relaunch van het Ruiter & Menbewijs of nu de buitenrijpas
- Buitensport is als mentale en fysieke afleiding in de huidige situatie enorm populair
- Groei aan ongebonden sporters die wij willen bereiken en bedienen

Voorbeeld

De cursus Paardsignalen wordt op dit moment ontwikkeld. De modules in deze cursus zijn:

- Hoe zit een paard in elkaar?
- In de stal
- Voeren en eten
- In de wei
- Omgaan met paarden
- De verzorging
- Aan het werk

Welzijn in zeven modules

Opbouw cursus paardsignalen

Paardsignalen bestaat uit zeven modules die los van elkaar of als geheel te volgen zijn. Elke module behandelt een ander thema. Klik op de afbeeldingen om te ontdekken wat je per module kunt leren.

Module 1:
Hoe een paard in elkaar zit

Module 2:
In de stal

Module 3:
Voeren en eten

Module 4:
In de wei

Module 5:
Omgaan met paarden

Module 6:
De verzorging

Module 7:
Aan het werk

Eindtoets
Paardsignalen

NIEUWSBRIEF TEAM RECREATIE

Provincie Gelderland

De provincie Gelderland heeft een uitvoeringsagenda 'Beleef het in Gelderland' opgesteld. Hierbij ligt de nadruk op de ontwikkeling van kwalitatief toerisme in de hele provincie. Ook het hippisch toerisme heeft haar plaats in deze ontwikkeling.

Om tot een duurzaam meerjarenbeleid te komen heeft de provincie behoefte aan inzicht in de huidige situatie van routestructuren, (on)mogelijkheden voor de toekomst en knelpunten. De provincie heeft bij de KNHS een verzoek ingediend om een uitgebreide verkenning te doen, op basis waarvan er samen met de partners een gefundeerd en afgewogen actieplan voor de komende drie jaar kan worden opgesteld.

Doel is om het ruiter- en menroutenetwerk zodanig te ontwikkelen dat de provincie er als geheel mooier van wordt, dat er aan behoeften van zowel bewoners als hippische toeristen van buitenaf wordt voldaan en dat toeristische ondernemers er belang bij hebben.

In de afgelopen jaren is al een slag gemaakt met het nog aantrekkelijker maken van het aanbod, maar er is ruimte voor verbetering. Het uitbreiden van de kwantiteit en het verbeteren van de kwaliteit van bestaande routes kan ertoe bijdragen om gebieden als de Veluwe en Montferland te ontlasten en de omliggende gebieden verder te ontwikkelen.

Paard & Organisatie

[De nieuwste editie van ons online magazine Paard&Organisatie speciaal voor leden is uit!](#) In dit magazine duiken we dieper in alle hoeken van onze vereniging en laten we zien wat in onze organisatie – in de breedste zin van het woord – zoal gebeurt. We spreken onder anderen leden die zich hard maken voor de sport in onze overlegorganen, nemen een kijkje in de regio's, belichten nieuwe projecten in het belang van paardensportend Nederland en leggen uit hoe onze structuur in elkaar zit. Je vindt het magazine hier. Veel leesplezier!

[Lees Paard&Organisatie online](#)

NIEUWSBRIEF TEAM RECREATIE

Artikel Bit Minigids

Samenwerken voor de allermooiste routes

Het zal ook jou niet ontgaan als je met je paard geniet van een heerlijke buitenrit. In de Nederlandse natuur is het drukker dan ooit met ruiters, hardlopers, fietsers, wandelaars, mountainbikers en andere recreanten. Hoe houden we het veilig met elkaar en voorkomen we natuurschade? Marleen Ras van KNHS afdeling Recreatiesport ziet de oplossing in veel meer samenwerking: 'Wij buitensporters kunnen elkaar helpen om onze routes ook in de toekomst veilig en mooi te houden.'

De maatregelen rond het coronavirus drukte ons vorig jaar al flink met de neus op de feiten: het kan, zeker op dagen met mooi weer, enorm druk zijn in de Nederlandse natuurgebieden met allerlei soorten recreanten, van vogelaars tot hardlopers tot mountainbikers.

Ruiters maken net zo goed deel uit van deze groeiende drukte dan andere buitensporters en natuurliefhebbers. Er zijn in Nederland 400.000 ruiters die gezamenlijk jaarlijks wel 17 miljoen buitenritten in de natuur maken. Daarnaast steeg het aantal mensen dat vorig jaar een (recreatie)paard aanschafte. Ook lagen wedstrijden voor een langere periode stil. Wedstrijdruiters vonden vaker de weg naar de natuur en bleken het heerlijk te vinden. 'En terecht natuurlijk', zegt Marleen Ras, programma-manager Recreatiesport bij de KNHS. 'De KNHS is ook blij met deze ontwikkeling. Als het gaat om dierwelzijn kunnen buitenritten afwisseling en ontspanning voor paarden bieden.'

Bij het platform Vindjebuitenrit.nl van de KNHS kwamen in het coronajaar 2020 regelmatig signalen binnen van landeigenaren over de drukte op de ruitersporen. 'Landeigenaren gaven aan maar niet teveel reclame meer te maken op Vindjebuitenrit.nl voor hun rutteroute, simpelweg omdat het te druk werd.' Die drukte zorgt soms ook voor incidenten, weet Ras uit de verhalen van recreatieruiters. 'Het gaat om paarden die schrikken van groepen passerende mountainbikers of van loslopende honden van wandelaars. Ik begrijp heel goed dat dit soms voor frustraties tussen partijen zorgt.'

Elkaars sport begrijpen

Aan de andere kant brengen frustraties op de ander je niet dichterbij een ontspannen buitenrit, stelt Ras. We maken op onze eigen manier allemaal gebruik van dezelfde natuur, dus met elkaar moeten we ook de verantwoordelijkheid dragen om netjes met elkaar en de natuur om te gaan.' Dat begint al bij een stukje begrip voor elkaars sport, stelt Ras. 'Ik leg het vaak uit met het volgende voorbeeld: mountainbikers komen in de natuur voor de inspanning, ruiters komen er met hun paard voor de ontspanning. Hoe kun je er nu voor zorgen dat beide partijen op hun manier kunnen genieten in de natuur?'

In samenwerking met de Wielerbond, Atletiekunie, Natuurmonumenten en Staatsbosbeheer werkt de KNHS al mee aan de campagne 'Ruimte voor elkaar, sportief gebaar'. Voor de campagne is een Buitencode opgesteld met gedragsregels voor elke buitensporter en natuurliefhebber (zie kader). 'Met deze campagne willen we tussen de groepen buitensporters meer begrip kweken voor elkaar en voor hoe we met de natuur omgaan.'

NIEUWSBRIEF TEAM RECREATIE

Zelf onderhoud plegen

De KNHS wil het vanaf dit jaar ook actiever aanmoedigen om als ruiters de samenwerking met elkaar op te zoeken. In de meest letterlijke zin van het woord trouwens. 'Heb je een favoriet stuk ruiterspad maar rijden er ook graag fietsers of mountainbikers? Bekijk dan samen eens hoe je de kruising van het fietspad met het ruiterspad een stukje veiliger kan maken. Zodra sporters elkaar ontmoeten en overleggen, zien we namelijk direct veel meer begrip voor elkaar ontstaan.'

Samenwerking is belangrijk voor nog een ander aspect waarvoor we elkaar als buitensporters hard nodig hebben, stelt Ras. Het Rijk en natuurorganisaties besteden namelijk veel geld aan het onderhoud van wandel- en fietspaden, maar het onderhoud van ruiters- of mountainbikeroutes kan op steeds minder tot helemaal geen geld meer rekenen. 'Voor onderhoud zijn we steeds afhankelijker van de plaatselijke particuliere landeigenaar en onszelf. Willen we dus blijven genieten van onze mooie routes, dan zal het onderhoud steeds vaker op ons als gebruikers neerkomen. Het initiatief Adopteer je buitenrit van Buitenrijden.nl sluit hier heel mooi op aan.' (zie kader).

Ree schrikt niet van paard

Paard en ruiter hebben als voordeel boven andere actieve sporten dat ze voor relatief weinig verstoring in de natuur zorgen. 'Een ree rent niet snel weg al hij een paard ziet. Ook vogels zien paarden nauwelijks als bedreiging', aldus Ras. 'Dat biedt ons als paardensport kansen om in de toekomst meer gebieden te ontsluiten voor ruiterspaden. De KNHS kan hierin een grote rol spelen als belangenbehartiger. Dan lukt echter alleen als we onze stem als recreatieruiter meer laten horen en de samenwerking zoeken met andere gebruikers van de natuur. Dan kunnen we nog lang genieten van de mooiste routes.'

Help snoeien en zwerfafval opruimen op je eigen route

Heb jij ook een favoriet buitenrijgebied? Draag dan bij aan het onderhoud van deze route door je aan te melden bij Adopteer je route van Buitenrijden.nl. Adopteer je route is een soort netwerk van mensen die meehelpen om 'hun' route te onderhouden. Je routeteam kan bestaan uit andere ruiters en menbers, maar ook andere buitensporters, terreinbeheerders en -eigenaren. Door een paar dagen per jaar samen je route te onderhouden, blijft de route verzorgd en veilig. Je moet hierbij denken aan het opruimen van zwerfafval, het controleren en reinigen van routebordjes, de bodem van de paden controleren en vrijmaken van takken en snoei-onderhoud.

Het voordeel van het opzet van routeteams is dat de vrijwilligers vanuit de KNHS standaard zijn verzekerd tegen ongevallen en aansprakelijkheid. Ook kan de KNHS ondersteunen in draaiboeken en inspectieformulieren voor je route. De teams kunnen dan ook ondersteund worden bij bijvoorbeeld de aanpassing of aanleg van een nieuwe stuk route.

Je kunt je aansluiten bij een al bestaand team óf een nieuw team opzetten. Kijk voor alle informatie op www.buitenrijden.nl/adopteerjroute

'Als je elkaar actief opzoekt blijken problemen opeens een stuk kleiner te zijn'

Hippisch Centrum De Waterberg in Arnhem, gelegen aan de rand van Nationaal Park De Hoge Veluwe, laat zien dat paardrijden en mountainbiken prima hand in hand gaan. Mountainbikevereniging Airborne gebruikt De Waterberg zelfs als vaste startlocatie van hun mountainbiketochten.

NIEUWSBRIEF TEAM RECREATIE

‘Binnen de familie die De Waterberg runt zitten zelf twee mountainbikers, dus het gevoel met elkaar was al goed. Ook zorgen de mountainbikers voor extra kantine-opbrengsten voor de manege’, vertelt MTB-voorzitter Allard Dijkstra.

Allard heeft zelf drie paarden die hij op De Waterberg stalt. ‘De paarden en ruiters ervaren weinig problemen met de fietsers. Andersom vinden de fietsers de paarden soms imponerend.’ Als een van de weinige fietsers die veel van paarden weet, maakte Allard daarom een handig lijstje met do’s en don’ts voor het veilig passeren van ruiters tijdens het fietsen. Het lijstje is gedeeld in de groepsapp van alle MTB-groepen die in de omgeving fietsen.

Ronald van den Heerik van MTB Zuid Veluwe is blij met dit initiatief van fietscollega Allard. ‘We wisten dat paarden snel kunnen schrikken, maar niet dat dat bijvoorbeeld van het mechanische geluid van de fietsrem kan komen. En we kondigen onszelf nu op tijd aan. Niet door te roepen, maar door een duidelijk goedemorgen of goedemiddag naar de ruiter. En dan krijgen we natuurlijk graag een bedankje of glimlach van de ruiter terug. Dan weten mountainbikers dat hun gedrag gewaardeerd wordt en dat stimuleert om het de volgende keer ook goed te doen.’

Gezamenlijke clinics voor mountainbikers en ruiters

Allard is momenteel bezig met een nieuw initiatief: startersclinics voor nieuwe mountainbikers met het thema: wat doe je als je een paard tegenkomt? ‘Ook ruiters zijn hierbij welkom.’

Elkaar weten te vinden levert volgens Allard en Ronald alleen maar voordelen op. ‘Als er snoei-onderhoud nodig is op de ruiterroutes hier, dan zijn er onder de mountainbikers zeker vrijwilligers om te komen helpen. Wij zijn namelijk al gewend om onze eigen routes te onderhouden.’ Dat is iets wat ruiters zouden kunnen leren van de mountainbikers, stelt Ronald.

De afgelopen jaren werkte Ronald met een team vrijwilligers aan de realisatie van een nieuwe mountainbikeroute rond Ede en Arnhem. ‘Destijds zorgde dat wel voor wat ophef onder de ruiters die van hetzelfde gebied gebruik maken’, beaamt Ronald.’ Maar er is bij het ontwerp al zeer bewust gezorgd dat de MTB-tracks niet over ruiter- of wandelpaden gaan. Kruisingen met ruitersporen zijn extra veilig gemaakt. ‘Om wel contact te houden met de ruiters hebben we bij De Waterberg één persoon als vast aanspreekpunt. Bij eventuele problemen bekijken we dan samen ter plaatse hoe we dat oplossen.’ Allard besluit: ‘We merken het steeds opnieuw: als je elkaar actief opzoekt, blijken problemen opeens een stuk kleiner te zijn.’

Het is druk in het bos! Hoe ga je met elkaar om?

- Wees vriendelijk. Geef elkaar de ruimte en minder vaart. Natuurlijkhebbers en andere sporters passeer je als ruiter altijd stapvoets. Groet de ander bij het passeren en/of geef een bedankje.
- Voel je verantwoordelijk voor je eigen gedrag. Respecteer de natuur en degenen die ook van de natuur gebruikmaken.
- Durf een ander aan te spreken op zijn gedrag. Dus zowel je mederuiters als een ander, altijd op een positieve manier.
- Sportief zijn in de natuur doe je veilig. Draag altijd een cap en eventueel felle accenten of een hesje zodat je duidelijk te zien bent.

NIEUWSBRIEF TEAM RECREATIE

- Blijf altijd op de paden en geef de natuur de ruimte. Rijd op ruitersporen en niet op fiets- of wandelpaden

Deze tips zijn ontleend uit de Buitencode en gelden in de basis voor alle natuurgebruikers. De campagne Buitencode is een actieve samenwerking tussen de NTFU, KNHS, Atletiekunie, Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer en Landschappen.